



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA nr. 337
Din 19.09.2018

Dosar nr: 533/2017

Petiția nr: 5176/06.10.2017

Petent: Sindicatul Județean al Instructorilor Auto din Iași

Reclamat: Ministerul Transporturilor

Obiect: prevederi discriminatorii ale Ordinului nr. 731/2017 emis de către Ministerul Transporturilor

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul procedural al petentei

1. Sindicatul Județean al Instructorilor Auto din Iași, cu sediul în Iași, Sos. Arcu, nr. 25, bl. CL 2, sc. A, et. 2, ap. 8, Județul Iași, reprezentată prin președinte.....

Numele și domiciliul procedural al reclamatului

2. Ministerul Transporturilor, cu sediul în București, Bd. Dinicu Golescu, nr. 38, Sectorul 1, prin reprezentant legal.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Se arată faptul că prevederile Ordinului nr. 731/2017 emis de către Ministerul Transporturilor condiționează prelungirea autorizării școlii, după o perioadă de un an, de obținerea unui procentaj de promovabilitate de 40% în primul an și de 50% în al doilea an. De asemenea există diferențieri între școlile de șoferi de tip "persoană fizică autorizată" și școlile de tip "societate comercială"

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților pentru data de 14.11.2017, părțile fiind absente. Părțile au formulat puncte de vedere. Procedura legală îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

5. La data de 25.04.2013 Ministerul Transporturilor a emis Ordinul nr. 733 prin care a aprobat normele privind autorizarea școlilor de conducători auto și a instructorilor de conducere auto, ordin apreciat ca fiind discriminatoriu motiv pentru care a fost sesizat C.N.C.D. fiind emisă hotărârea nr. 279/2014 care a evidențiat faptul că ordinul conține elemente discriminatorii. Ordinul nr. 733/2013 a fost atacat în instanță. Până la data de soluționării a fost emis un ordin provizoriu. Toate acțiunile înaintate în instanță, împotriva ordinului, au fost respinse de către Înalta Curte de Casație și Justiție

6. Ca urmare, a fost emis Ordinul nr. 731/2017 ordin din preambulul căruia rezultă că acest act

normativ a fost emis ” având în vedere repunerea în vigoare a Ordinului ministerului transporturilor nr. 733/2013 , prin efectul hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile pronunțate în dosarele având ca obiect anularea acestui ordin ”. Ordinul 731/2017 conține aceleași elemente de discriminare evidențiate în Hotărârea nr. 279 din 14/05. 2014 emisa de C.N.C.D.

7. Prevederile OMT nr. 731/2017 - Anexa 1, Art. 10, Alin.I), condiționează prelungirea autorizării școlii, după o perioadă de un an, de obținerea unui procentaj de promovabilitate de 40% și de 50% în al doilea an. O asemenea prevedere introduce o discriminare față de alte sectoare ale vieții sociale- licee cu rata de promovabilitate zero la bacalaureat care n-au fost închise căutându-se reorganizarea lor.

8. De asemenea ordinul reclamat ar conține prevederi care induc diferențieri între școlile de șoferi de tip ”persoană fizică autorizată” și școlile de tip ”societate comercială”.

9. Asocierea în vederea folosirii unui singur spațiu este permisă numai școlilor PFA nu și celor de tip SC. Școlile de tip PFA se pot asocia însă numai în număr de patru. Școlilor de tip societate comercială nu le se permite subcontractarea serviciilor de pregătire teoretică în timp ce instructorilor PFA li se impune angajarea unui profesor de legislație rutieră iar pentru dosarul de autorizare, se impune fiecărui PFA din cele patru, în situația în care sunt asociate, să atașeze un contract de muncă cu profesorul de legislație rutieră și cu medicul.

Sușținerile părții reclamate

10. Reclamatul depune punctul de vedere nr. 6050/17.11.2018, comunicat petentei

11. Suspendarea parțială/totală și anularea parțială/totală a Ordinului ministrului transporturilor nr. 733/25.04.2013 pentru aprobarea Normelor privind autorizarea școlilor de conducători auto și a instructorilor auto, a Normelor privind atestarea profesorilor de legislație rutieră și a instructorilor de conducere auto, a Metodologiei de organizare și desfășurare a cursurilor de pregătire teoretică și practică a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere, a Programei de școlarizare, precum și privind condițiile și obligațiile pentru pregătirea teoretică și practică a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere, care a fost publicat în Monitorul Oficial nr. 267/13.05.2013, a constituit obiectul unui număr estimativ de 365 de dosare, care au fost soluționate definitiv de instanțele de judecată, în sensul respingerii acțiunilor promovate ca fiind neîntemeiate/nefondate.

12. În ceea ce privește anularea O.M.T. nr. 733/2013, ultimul dosar aflat pe rolul instanțelor a fost soluționat definitiv prin Decizia nr. 2040/31.05.2017 emisă de Înalta Curte de Casație și Justiție la data de 31.05.2017 în cadrul dosarului nr. 1009/36/2013, prin respingerea ca neîntemeiată a acțiunii formulată de reclamantul ...

13. În aceste condiții, începând cu data de 31 mai 2017, ca urmare a soluționării ultimului dosar de instanță privind cererea de anulare, Ordinul ministrului transporturilor nr. 733/2013 a reintrat în circuitul civil, cu consecința producerii de efecte juridice.

14. Deoarece, începând cu data de 31 mai 2017, O.M.T. nr. 733/2013 a reintrat în circuitul civil cu consecința producerii de efecte juridice, la nivelul Autorității Rutiere Române - A.R.R., instituția desemnată să asigure punerea în aplicare a OMT nr. 733/2013, a fost efectuată o analiză privind efectele repunerii în vigoare a acestui ordin și pașii necesari a fi urmați pentru reluarea procedurilor administrative suspendate, constatându-se ca fiind necesară revizuirea solicitărilor de autorizare a instructorilor auto precum și necesitatea parcurgerii mai multor etape de analizare și eventual de completare a dosarelor.

15. Pentru a nu perturba activitatea de pregătire a persoanelor interesate în obținerea unui permis de conducere, pe de o parte, și în scopul asigurării premiselor necesare exercitării dreptului de opțiune al tuturor instructorilor auto care intenționează să funcționeze în viitor în condițiile stabilite de O.M.T. nr. 733/2013, pe de alte parte, a fost emis OMT nr. 731/2017 care a asigurat până la data de 1 septembrie 2017 perioada de tranziție necesară pentru depunerea documentelor în cazul instructorilor auto care doresc autorizarea funcționării lor în condițiile prevăzute de O.M.T. nr. 733/2013, condiții pe care instanțele de judecată le-au repus în circuitul civil prin pronunțarea unor hotărâri definitive.

16. Ordinul ministrului transporturilor nr. 731/2017 conține în total trei articole, din care ultimul, articolul III, se referă la publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României. Celelalte două articole, respectiv articolele I și II se referă doar la prorogarea unor termene până la sau de la 01.09.2017, pentru îndeplinirea unor condiții din OMT nr. 733/2013.

17. Art. I. - Articolele 19 și 20 din anexa nr. 1 "Norme privind autorizarea școlilor de conducători

auto și a instructorilor auto" la Ordinul ministrului transporturilor nr. 733/2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 și 267 bis din 13 mai 2013, se modifică și vor avea următorul cuprins: *Art. 19. - Instructorii auto autorizați conform prevederilor Ordinului ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 1.019/2009 pentru aprobarea Metodologiei privind atestarea instructorilor de pregătire practică și a profesorilor de legislație rutieră, a Normelor privind autorizarea școlilor de conducători auto, a Metodologiei privind autorizarea instructorilor de pregătire practică, a Programei de școlarizare și a Metodologiei de organizare și desfășurare a cursurilor de pregătire teoretică și practică în vederea obținerii permisului de conducere, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 684 și 684 bis din 12 octombrie 2009, se vor autoriza în condițiile respectării prevederilor prezentelor norme până la data de 1 septembrie 2017. Art. 20. - Condițiile privind îndeplinirea procentului minim de promovabilitate și a menținerii condițiilor anuale de autorizare, prevăzute la art. 9 alin. (3) din prezentele norme, precum și privind dotarea cu sistemul tehnic prevăzut la art. 5 alin. (3) pct. iiiii), respectiv la art. 6 alin. (3) pct. iiiii) intră în vigoare la data de 1 septembrie 2017. Art. II. - Instructorii auto autorizați conform Ordinului ministrului transporturilor nr. 75/2014 privind reglementarea activității de pregătire a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 107 din 12 februarie 2014, cu modificările ulterioare, se vor autoriza în condițiile respectării normelor prevăzute în anexa nr. 1 la Ordinul ministrului transporturilor nr. 733/2013 pentru aprobarea Normelor privind autorizarea școlilor de conducători auto și a instructorilor auto, a Normelor privind atestarea profesorilor de legislație rutieră și a instructorilor de conducere auto, a Metodologiei de organizare și desfășurare a cursurilor de pregătire teoretică și practică a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere, a Programei de școlarizare, precum și privind condițiile și obligațiile pentru pregătirea teoretică și practică a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere, până la data de 1 septembrie 2017.*

18. În ceea ce privește termenul de 01.09.2017 de la art. I, prima parte, din OMT nr. 731/2017, referitor la prelungirea termenului din art. 19 din OMT nr. 733/2013, și termenul de 01.09.2017 de la art. II din OMT nr. 733/2017, solicită să se constate că acest termen s-a împlinit, motiv pentru care sesizarea reclamantului nu are obiect.

19. În ceea ce privește termenul de 01.09.2017 de la art. I, a doua parte, din OMT nr. 731/2017, referitor la prorogarea termenului de la care se aplică condițiile privind îndeplinirea procentului minim de promovabilitate și a menținerii condițiilor anuale de autorizare, prevăzute la art. 9 alin. (3) din normele anexă la OMT nr. 733/2013, precum și privind dotarea cu sistemul tehnic prevăzut la art. 5 alin. (3) pct. iiiii), respectiv la art. 6, alin. (3), pct. iiiii) din același Ordin nr. 733/2013, se observă că acest text de lege nu face decât să instituie o normă legislativă în favoarea reclamantului în sensul că acordă acestuia un nou termen pentru a se conforma dispozițiilor legale.

20. De altfel, se învederează că și O.M.T. nr. 731/2017 a fost contestat în instanța, solicitându-se suspendarea și anularea acesteia, iar instituția reclamată a invocat excepția lipsei de obiect. Dar chiar și în ipoteza în care instanța de judecată ar suspenda sau ar anula definitiv dispoziția anterior menționată de la art. I, a doua parte, din OMT nr. 731/2017, atunci înseamnă că se va aplica termenul inițial prevăzut în OMT nr. 733/2013 care era anterior datei de 01.09.2017, fapt care este evident în detrimentul reclamantului. Mai mult decât atât, o eventuală suspendare sau anulare a OMT nr. 731/2017 nu va avea nicio influență cu privire la legalitatea și aplicabilitatea OMT nr. 733/2013.

21. Se precizează că OMT nr. 731/2013 reprezintă o măsură administrativă care să asigure, simultan, continuitatea procesului de pregătire și respectarea dreptului tuturor instructorilor care întrunesc condițiile prevăzute de OMT nr. 733/2013 de a solicita și de a obține autorizarea (asigurându-le acestora timpul fizic necesar pentru actualizarea documentelor și completarea dosarelor de autorizare) precum și faptul că ordinul nu cuprinde alte dispoziții care ar putea afecta fondul de reglementare al OMT nr. 733/2013 așa cum a fost el reconfirmat de instanțele de judecată.

22. Prin urmare, susținerile reclamantului privind introducerea unor prevederi restrictive pentru instructorii auto în cuprinsul OMT nr. 731/2017 sunt eronate și lipsite de fundament (a se vedea: "... Ordinul 731/2017 conține aceleași elemente de discriminare creează și alte forme de discriminare...") și reprezintă o încercare a petentului de a-și crea într-un mod fals posibilitatea de a contesta pentru a doua oară O.M.T. nr. 733/2013.

23. De asemenea, situația statistică comunicată de către Autoritatea Rutieră Română arată că,

până în prezent au fost autorizați (ca școli de conducere auto) un număr de 487 instructori auto PFA, alte 57 cereri formulate de această categorie fiind în curs de procesare. Această statistică conduce la concluzia că termenele și condițiile de autorizare au fost considerate legale și nerestrictive de un număr important de instructori auto PFA care și-au exercitat deja dreptul de a solicita autorizarea ca școală de conducere auto, depunând documentațiile necesare prin care demonstrează că îndeplinesc condițiile prevăzute de OMT nr. 733/2013. În ceea ce îl privește pe reclamant, consideră că acest număr însemnat de cereri de autorizări indică o stabilitate a domeniului, după definitivarea situațiilor litigioase care au avut ca obiect contestațiile OMT nr. 733/2013.

24. Referitor la susținerile petentului privind aplicarea prevederilor "OUG nr. 27/2011 privind transporturile rutiere", presupunem că acesta s-a referit la OG nr. 27/2011 privind transporturile rutiere. Acest act normativ, pe lângă reglementarea altor segmente de activitate specifice transportului rutier, asigură în primul rând cadrul de aplicare al Regulamentelor (CEE) nr. 1071/2009 și nr. 1072/2009, acte normative comunitare care reglementează activitatea operatorilor de transport care efectuează transport de marfă și transport de persoane. Prin urmare, prevederea privind posibilitatea efectuării operațiunilor de transport marfă sau persoane cu autovehicule aflate în proprietate sau în leasing își are izvorul în actele comunitare și se aplică numai acestui segment de activitate. Activitatea școlilor de șoferi este una diferită care nu intră în sfera de aplicare a celor două Regulamente europene.

25. Referitor la materialul anexat de reclamant ca și punct de vedere al Consiliului Concurenței, subliniază că la definitivarea proiectului de act normativ au fost preluate o serie de recomandări formulate de Consiliul Concurenței, respectiv:

- la art. 6 alin. 3 lit. b) (posibilitatea utilizării unui singur spațiu de funcționare de către cel 4 școli de conducere organizate în regim PFA, asociate în acest scop);
- la art. 6 alin. (4) lit. a) și b) (angajarea unui singur profesor de legislație rutieră și colaborarea cu o unitate medicală);
- în ceea ce privește perioada în care urma să se facă autorizarea noilor școli de conducere auto, s-a făcut distincție între prevederile art. 18 (aplicabile pentru reînnoirea și menținerea valabilității autorizațiilor școlilor de conducere existente) și cele ale art. 19 (aplicabile pentru cererile instructorilor auto PFA care solicită autorizarea ca școli de conducere auto).

26. Cu privire la Hotărârea CNCD nr. 279/2014, învederează că aceasta a fost contestată în instanța de către Ministerul Transporturilor, formându-se dosarul cu nr. 4229/2/2014 aflat în stadiul de recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție

27. În contextul celor enunțate, având în vedere că termenul acordat de legiuitor pentru autorizarea instructorilor auto conform condițiilor OMT nr. 733/2013 a expirat la data de 01.09.2017 iar termenul prorogat de la care se aplică o parte din noile condiții de autorizare a intrat în vigoare la 01.09.2017, fiind dat în favoarea instructorilor auto, și față de împrejurarea că aspectele privind presupusele discriminări supuse spre soluționare CNCD țin de legalitatea actului administrativ care a fost confirmată prin soluțiile favorabile MT cuprinse în hotărârile judecătorești definitive, solicită respingerea sesizării formulate de Sindicatul Județean al Instructorilor Auto Iași în contradictoriu cu Ministerul Transporturilor, în principal ca fiind lipsită de obiect și în subsidiar ca neîntemeiată.

V. Motivele de fapt și de drept

28. Prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta este sesizat cu privire la Ordinul ministrului transporturilor nr. 731/2017 pentru modificarea art. 19 și 20 din anexa nr. 1 "Norme privind autorizarea școlilor de conducători auto și a instructorilor auto" la Ordinul ministrului transporturilor nr. 733/2013 pentru aprobarea Normelor privind autorizarea școlilor de conducători auto și a instructorilor auto, a Normelor privind atestarea profesorilor de legislație rutieră și a instructorilor de conducere auto, a Metodologiei de organizare și desfășurare a cursurilor de pregătire teoretică și practică a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere, a Programei de școlarizare, precum și privind condițiile și obligațiile pentru pregătirea teoretică și practică a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere (publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 535 din 07 iulie 2017).

29. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

30. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice,,.

31. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile; b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare; c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege; d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

32. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

33. În speță, petenta sesizează faptul că persistă o discriminare, prin instituirea unor norme juridice diferite, privind persoanele fizice autorizate față de societăți comerciale, în domeniul autorizării și atestării instructorilor auto.

34. Analiza diferențierii include și analiza existenței unei comparabilități. Art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată, prevede: „*Exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”.

35. Din analiza obiectului petiției raportat la îndeplinirea elementelor constitutive ale faptei de discriminare, Colegiul director reține că, în speță, acestea nu se întrunesc, nefiind vorba de situații comparabile, deoarece, nu există nicio formă de restrângere a dreptului la muncă, fiind create premisele pregătirii în aceleași condiții, pe de o parte iar pe de altă parte au fost preluate o serie de recomandări formulate de către Consiliul Concurenței (posibilitatea utilizării unui singur spațiu de funcționare de către cele patru școli organizate în regim PFA, angajarea unui singur profesor de legislație rutieră precum și colaborarea cu o unitate medicală).

36. Examinând sesizarea petentei și dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că faptele prezentate în petiție nu reprezintă discriminare conform art. 2, al.1 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. aspectele sesizate nu reprezintă fapte de discriminare, potrivit prevederilor cuprinse în O.G. nr. 137/2000, republicată;
2. se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Motivată/redactată – T.S./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.